

Przykładowe rozwiązania zadań – poziom rozszerzony

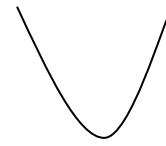
Zadanie 1.

(a_n) – ciąg arytmetyczny o różnicy r , $r \in \mathbb{R}$

$$a_1 = 1, \quad a_2 = 1 + 2r, \quad a_3 = 1 + 3r$$

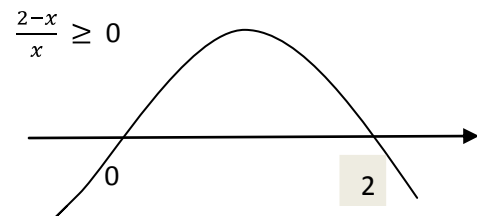
$$S = a_1 a_3 + a_2 a_3 = 1 \cdot (1 + 2r) + (1 + r)(1 + 2r) = 2r^2 + 5r + 2$$

Funkcja S jest trójmianem kwadratowym, wartość najmniejszą osiąga dla $r = \frac{-5}{4} = -1,25$.

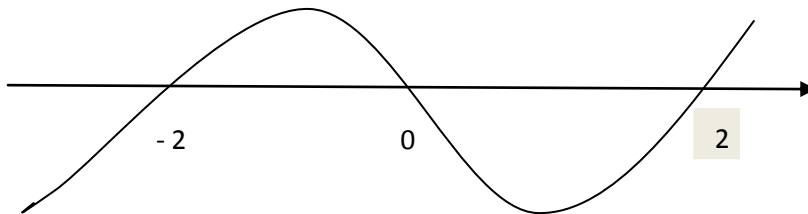
Zadanie 2.

Wyznaczam rozwiązanie nierówności $\frac{2-x}{x} \geq 1, x \neq 0$

Zatem $A = (0, 2 >$

Wyznaczam zbiór B : $x^3 < 4x, x^3 - 4x < 0, x(x-2)(x+2) < 0$

Otrzymujemy $B = (-\infty, -2) \cup \{0, 2\}$

Ostatecznie $A - B = \{2\}$.

Zadanie 3.

$$\begin{cases} \sin(x + y) = -\frac{1}{2} \\ y - 2x = \frac{\pi}{6} \end{cases}$$

Po rozwiązaniu pierwszego równania otrzymamy:

$$\begin{cases} x + y = -\frac{\pi}{6} + 2k\pi \\ y = 2x + \frac{\pi}{6} \end{cases} \quad \text{lub} \quad \begin{cases} x + y = \frac{7\pi}{6} + 2k\pi \\ y = 2x + \frac{\pi}{6} \end{cases} \quad k \in \mathbb{C}$$

stąd

$$3x = -\frac{\pi}{3} + 2k\pi \quad \text{lub} \quad 3x = \pi + 2k\pi$$

$$x = -\frac{\pi}{9} + \frac{2k\pi}{3} \quad x = \frac{\pi}{3} + \frac{2k\pi}{3}$$

uwzględniając założenia $x \in \langle 0, 2\pi \rangle$, $y \in \langle 0, 2\pi \rangle$, mamy

k	1	2
x	$\frac{5}{9}\pi$	$\frac{11}{9}\pi$
y	$\frac{23}{18}\pi$	$\frac{47}{18}\pi > 2\pi$

k	0	1
x	$\frac{1}{3}\pi$	π
y	$\frac{5}{6}\pi$	$\frac{13}{6}\pi > 2\pi$

Rozwiązaniem układu równań są dwie pary liczb: $\begin{cases} x = \frac{5}{9}\pi \\ y = \frac{23}{18}\pi \end{cases}$ $\begin{cases} x = \frac{1}{3}\pi \\ y = \frac{5}{6}\pi \end{cases}$.

Zadanie 4.

Rozwiązuję równanie kwadratowe z parametrem $m \in \mathbb{C}$

$$x^2 + mx + m - 1 = 0$$

$\Delta = m^2 - 4m + 4 = (x - 2)^2$ zatem dla każdej wartości całkowitej m równanie ma co najmniej jedno

rozwiązanie $\sqrt{\Delta} = |m - 2|$, $x_1 = \frac{-m - |m - 2|}{2}$, $x_2 = \frac{-m + |m - 2|}{2}$

Rozpatruję przypadki :

$$1^0 \quad m \geq 2$$

$$2^0 \quad m < 2$$

$$x_1 = \frac{-m - m + 2}{2} = -m + 1 \in \mathbb{C}$$

$$x_1 = \frac{-m + m - 2}{2} = -1 \in \mathbb{C}$$

$$x_2 = \frac{-m + m - 2}{2} = -1 \in \mathbb{C}$$

$$x_2 = \frac{-m - m + 2}{2} = -m + 1 \in \mathbb{C}$$

Zatem dla każdej liczby całkowitej m rozwiązania tego równania są liczbami całkowitymi.

Zadanie 5.

$$|y + 2| + 1 \geq |x - 2|.$$

$$1^0 \quad x \geq 2 \wedge y \geq -2$$

$$2^0 \quad x \geq 2 \wedge y < -2$$

$$3^0 \quad x < 2 \wedge y \geq -2$$

$$4^0 \quad x < 2 \wedge y < -2$$

$$y + 2 + 1 \geq x - 2$$

$$-y - 2 + 1 \geq x - 2$$

$$y + 2 + 1 \geq -x + 2$$

$$-y - 2 + 1 \geq -x + 2$$

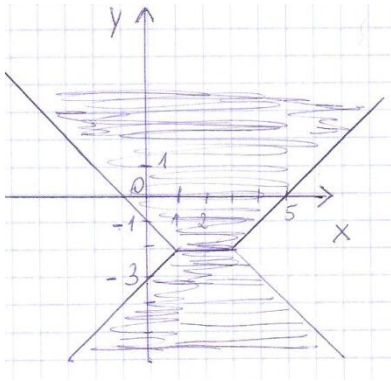
$$y \geq x - 5$$

$$y \leq -x + 1$$

$$y \geq -x - 1$$

$$y \leq x - 3$$

Po uwzględnieniu wszystkich założeń i przypadków otrzymujemy zbiór :

Zadanie 6.

Wyznaczam środki i promienie okręgów: $S_1(m, 2)$ $r_1 = \sqrt{5}$ i $S_2(7, -m)$ $r_2 = 2\sqrt{5}$

Obliczam $|S_1 S_2| = \sqrt{(m-7)^2 + (2+m)^2} = \sqrt{2m^2 - 10m + 53}$

Okręgi są styczne zewnętrznie, gdy $\sqrt{2m^2 - 10m + 53} = 3\sqrt{5}$. Obie strony równania są dodatnie, zatem po podniesieniu do kwadratu otrzymujemy równanie $2m^2 - 10m + 8 = 0$. Rozwiązaniem równania są liczby $m_1 = 1$ oraz $m_2 = 4$.

Obliczam współrzędne punktu styczności dla $m = 4$ rozwiązując układ równań:

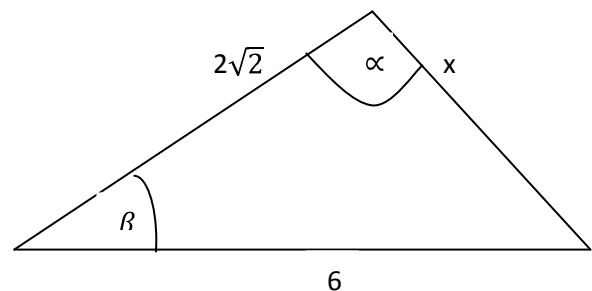
$$\begin{cases} (x-4)^2 + (y-2)^2 = 5 \\ (x-7)^2 + (y+4)^2 = 20 \end{cases}$$

Odejmujemy równanie stronami i otrzymujemy $6x - 12y = 30$, zatem $x = 2y + 5$

Po podstawieniu do równania $(2y+5-4)^2 + (y-2)^2 = 5$ i przekształceniu otrzymuję $y=0$, stąd $x=5$. Punkt styczności ma współrzędne $(5, 0)$.

Zadanie 7.

Ustalam oznaczenia, jak na rysunku.

Z twierdzenia cosinusów $x^2 = (2\sqrt{2})^2 + 6^2 - 2 \cdot 2\sqrt{2} \cdot 6 \cdot \cos 45^\circ$

Zatem $x = 2\sqrt{5}$, ponieważ $6 > 2\sqrt{5} > 2\sqrt{2}$ największą miarę ma kąt α . Ponownie korzystam z twierdzenia cosinusów: $6^2 = (2\sqrt{2})^2 + (2\sqrt{5})^2 - 2 \cdot 2\sqrt{2} \cdot 2\sqrt{5} \cos \alpha$ i po przekształceniu otrzymuję

$\cos \alpha = -\frac{\sqrt{10}}{10} < 0$, stąd α jest kątem rozwartym, a trójkąt ABC jest rozwartokątny.

Zadanie 8.

$$f(x) = \frac{x}{x^2 + 4} \quad x \in \mathbb{R}$$

Niech $a, b \in \mathbb{C}$ i $a \neq b$, wtedy $f(a) = \frac{a}{a^2 + 4}$ a $f(b) = \frac{b}{b^2 + 4}$

Rozwiązuję równanie $\frac{a}{a^2 + 4} = \frac{b}{b^2 + 4}$, po przekształceniu otrzymuję: $ab^2 + 4a = a^2b + 4b$, grupując wyrazy równanie otrzymuje postać $(a - b)(ab - 4) = 0$, zatem $a = b$ lub $ab = 4$

Pierwsze równanie nie spełnia założeń, drugie ma postać $b = \frac{4}{a}$ i $a \neq 0$

Liczba a jest dzielnikiem całkowitym liczby 4 i $a \neq b$

a	1	-1	2	-2	4	-4
b	4	-4	2	-2	1	-1

Szukane pary różnych liczb całkowitych to $(1, 4), (-1, -4), (4, 1), (-4, -1)$.

Zadanie 9.

n – ilość piłek białych, $n \in \mathbb{N}_+$

$2n$ – ilość piłek czerwonych

$$|\Omega| = C_{3n}^2 = \binom{3n}{2} = \frac{(3n-1) \cdot 3n}{2}$$

Niech zdarzenie A oznacza – „wylosowano dwie piłki czerwone” $|A| = C_{2n}^2 = \binom{2n}{2} = \frac{(2n-1) \cdot 2n}{2}$

$P(A) = \frac{(2n-1) \cdot 2n}{(3n-1) \cdot 3n} = \frac{7}{16}$, po rozwiązaniu otrzymujemy $n = 11$.

W pudełku jest 11 piłek białych i 22 piłki czerwone.

Niech B oznacza zdarzenie – „wylosowano piłki różnokolorowe”, wtedy

$$|\Omega| = C_{33}^2 = \binom{33}{2} = \frac{32 \cdot 33}{2} \quad \text{oraz} \quad |B| = C_{11}^1 \cdot C_{22}^1 = 11 \cdot 22$$

$$\text{Zatem } P(B) = \frac{11 \cdot 22}{\frac{32 \cdot 33}{2}} = \frac{11}{24}$$

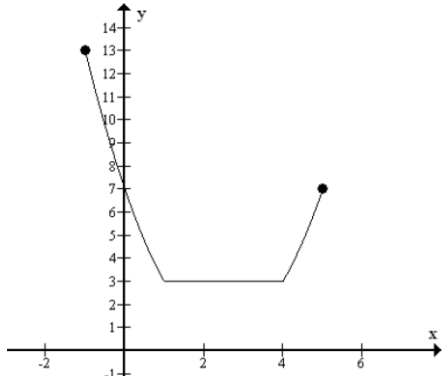
Zadanie 10.

$$f(-1) = \max(13, 3) = 13,$$

$$f(1) = \max(3, 3) = 3,$$

$$f(5) = \max(7, 3) = 7$$

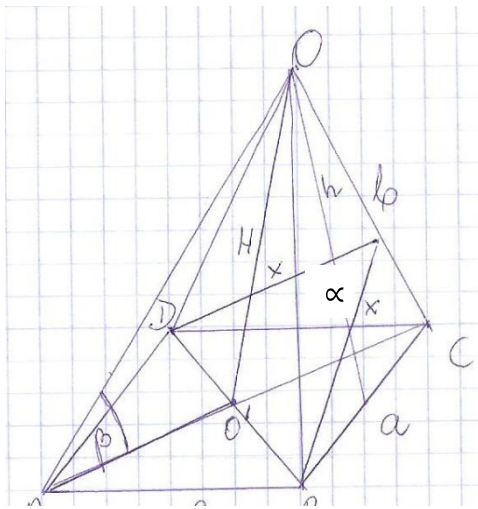
Wykres funkcji f

Zbiór wartości funkcji: $\langle 3, 13 \rangle$.

Zadanie 11.

Przyjmuję oznaczenia tak, jak n rysunku. $a > 0, b > 0, x > 0, h > 0, H > 0$ i $\beta \in (0, \frac{\pi}{2})$

Korzystam z twierdzenia cosinusów

$$2a^2 = 2x^2 - 2x^2 \cos \alpha$$

$$2a^2 = 2x^2 - 2x^2 \cdot \left(-\frac{1}{7}\right)$$

Zatem $a^2 = \frac{8}{7}x^2$

Z twierdzenia Pitagorasa

$$b^2 = h^2 + \frac{a^2}{4} \text{ oraz } bx = ah$$

Otrzymujemy zależności:

$$h = \frac{bx}{a} \text{ oraz } a = \frac{\sqrt{2}}{2}b \text{ stąd } b = \sqrt{2}a$$

Obliczam $\cos \beta = \frac{\frac{a\sqrt{2}}{2}}{b} = \frac{1}{2}$, szukany kąt β ma miarę 60° .

